

Maandelijks uitgave van het Gemeenschappelijk Comité voor Preventie & Bescherming, verdeeld aan het bedrijfsmanagement, het havenkader en alle havenarbeiders van de havenbedrijven aan de Haven van Antwerpen

PATPA, wa's da?

Ondanks alle veiligheidsmaatregelen blijft havenarbeid een beroep waar een arbeidsongeval ernstige gevolgen kan hebben, van levensbedreigende verwondingen tot -in uitzonderlijke gevallen- een dodelijke afloop.

Ook op de familie en de directe collega's van het slachtoffer kan zo'n ongeval een grote psychosociale impact hebben. Cepa en de havenbedrijven voorzien daarom, naast de noodzakelijke medische hulpverlening, ook een passende psychosociale hulpverlening.

Speciaal opgeleide ambulanciers van Siwha en geëngageerde medewerkers van de havenbedrijven die een bijkomende opleiding hebben gevolgd, vormen samen het **PATPA**-team. Het **Psychosocial Assistance Team Port of Antwerp** staat in voor een psychosociale hulpverlening die automatisch wordt opgestart bij levensbedreigende ongevallen en ongevallen met dodelijke afloop. Ook in andere gevallen waar de psychische impact van een incident een blijvend trauma tot gevolg kan hebben, kan de hulp van PATPA worden ingeroepen. De leden van het PATPA-team zijn herkenbaar aan hun hesje (zie foto).

van de getroffen havenarbeider zo snel mogelijk en met de nodige omzichtigheid op de hoogte brengt. Het team verleent de directe familie professionele bijstand in die eerste moeilijke momenten.

En nadien

Mediwet voorziet ook in een uitgebreide nazorg, van groepsdebriefings tot individuele nazorg-gesprekken en zorgt voor een professionele doorverwijzing als een specifieke therapie achteraf nodig blijkt.

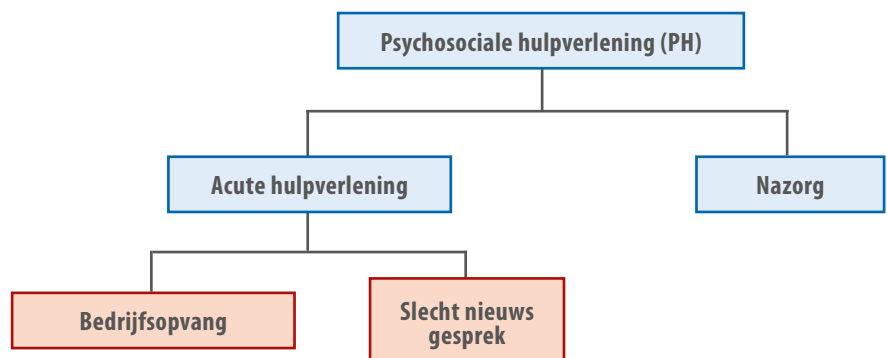

De opvang van collega's op het werktein

Het PATPA-team komt onmiddellijk ter plaatse om de acute crisispvang te organiseren. Het team verleent bijstand aan alle betrokken partijen om hen te helpen de gebeurtenissen (beter) te verwerken.

De opvang van naasten of nabestaanden

Via een samenwerking tussen Siwha, de externe preventiedienst Mediwet, het Vlaams Centrum voor Hulpverlening en de havenpolitie, brengt Cepa 24/7 een team op de been dat naasten of nabestaanden

Bel bij elk ongeval altijd eerst het centraal noodnummer van SIWHA 03-541 00 23.

Meer info? <http://www.cepa.be/havenarbeiders/hulpverlening/psychosociale-hulpverlening-1060>

Veiligheid en verantwoordelijkheid

In een vorige editie hebben we u al geïnformeerd over wie verantwoordelijk is voor de werkveiligheid. De werkgever is volgens de wetgeving altijd verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn werknemers en moet een beleid uitwerken dat maatregelen voorziet om die veiligheid te verzekeren. De hiërarchische lijn binnen de havenarbeid (o.a. foremannen en ceelbazen) is verantwoordelijk voor het uitvoerende aspect. Ze moeten de werksituatie analyseren en de nodige maatregelen nemen om risico's te voorkomen en schade te beperken of te vermijden.

Maar hier stopt het verhaal niet. Ook **iedere werknemer** moet in zijn activiteiten en handelingen naar best vermogen zorg dragen voor zijn eigen veiligheid

en die van zijn collega's. Kortom, alle havenarbeiders moeten de opgelegde verplichtingen inzake veiligheid nakomen. Concreet betekent dit:

- Het naleven van de gegeven werk- en veiligheidsinstructies
- Het correct gebruik van machines en arbeidsmiddelen
- Specifieke veiligheidsvoorzieningen niet willekeurig uitschakelen en op de juiste wijze gebruiken.
- Op de juiste wijze de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken
- De werkgever en zijn hiërarchische lijn verwittigen bij een ernstig en onmiddellijk gevaar

(Mee)rijden in een cabine, gordel aan!

Het Koninklijk Besluit (KB) van 4 mei 1999 regelt het gebruik van mobiele arbeidsmiddelen. Art. 11 en 12 van dit KB bevat bepalingen die de (meerrijdende) bestuurder van een mobiel arbeidsmiddel/heftruck moeten beschermen tegen het gevaar bij kanteling.

De cijfers bewijzen dat een dergelijke bescherming geen overbodige luxe is: vorig jaar verloren in België 3 werknemers het leven toen ze onder een kantelende heftruck terechtkwamen.

Elk mobiel arbeidsmiddel (heftruck, straddle carrier, kraan, ECH, reach stacker, ...) moet uitgerust zijn met voorzieningen die **de risico's voor de chauffeur en de eventuele bijrijder bij een kanteling** beperken. Een overzicht van de veiligheidsmaatregelen die men kan nemen:

- Rijden met een gesloten **cabine**
- Een **veiligheidsgordel** die de chauffeur en de bijrijder aan hun stoel bevestigt
- een andere **veiligheidsvoorziening** (zie foto)

Is de heftruck voorzien van een cabine, maar rijdt de chauffeur met de cabinedeur open, dan moeten alle inzittenden verplicht een veiligheidsgordel dragen. Een gesloten cabine of een andere veiligheidsvoorziening beveiligen de bestuurder/passagier wel tegen valrisico's, maar niet tegen de mogelijke gevolgen van een aanrijding. Daarom moet men steeds een gordel dragen, ook als de cabine gesloten is.

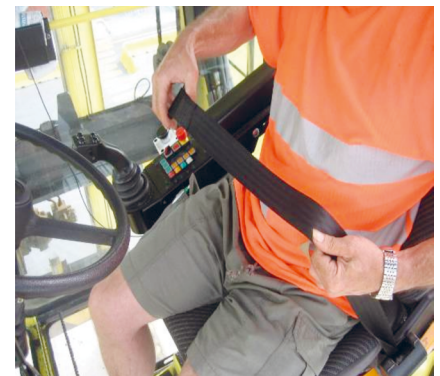
In het verleden hebben zich al ongevallen voorgedaan met andere voertuigen zoals straddle carriers. Een veiligheidsgordel kan ook hier voorkomen dat de chauffeur bij een kanteling tegen het stuur of uit de cabine wordt geslingerd. Daarom is het dragen van een gordel verplicht voor alle bestuurders van kranen en ander rollend materieel.

De werkgever moet duidelijke instructies geven in verband met het gebruik van de gordel. De werknemer moet de gordel ook volgens die instructies gebruiken.

De verplichte gordeldracht wordt met een pictogram aangeduid (zie hieronder).

Gordel in kraan

Gordel in straddle carrier

Pictogram 'verplichte gordeldracht'

Veiligheidsvoorziening met contact op heftruck